Република Северна Македонија

Министерство за економија и труд

Republika e Maqedonisë së Veriut

Ministria e Ekonomisë dhe Punës

Одделение за стратешко планирање
Njësia e planifikimit strategjik

СТРАТЕШКИ ПЛАН 2026 – 2028 ГОДИНА

2026

Почитувани,

Стратешкиот план претставува комплексен и сеопфатен документ кој содржи, мерки и активности групирани во програми и потпрограми, кои се во функција на остварување на стратешките приоритети и цели на Министерството за економија и труд, а со тоа и на Владата на Република Северна Македонија.

Стретешкото планирање е алатка која има моќ, креираната визија да ја претвори во реалност. Оваа реалност преку стратешкото планирање веќе долги години успешно се спроведува во Министерството за економија и труд.

Со стартешкото планирање се овозможува реализација на приоритети, цели и активности, кои ќе придонесат за развиена функционална економија, која ќе продуцира нови работни места, поголема ефикасност, продуктивност и конкурентност на компаниите, зголемување на извозот и пораст на инвестициите, повисок животен стандард и подобар живот за сите граѓани на Република Северна Македонија.

Стретешкиот план на Министерството за економија и труд во наредните три години претставува рамка за на создавање на услови за развој на индустријата, на кластерингот, на вклучување на македонските компании во мрежата на глобални добавувачки ланци, креира мерки и активности за создавање на развиен претприемачки сектор, интеграција на националниот пазар во единствениот пазар на ЕУ, поддршка на работодавачите, креирање на мерки и политики за вработување, подобрување на пазарот на труд и заштита на работничките права се со цел да се подобри деловното окружување.

Изминатите неколку години беа направени клучни реформи во делот на подобрување на бизнис климата во земјата, подобрување на условите за работа на странските, но и домашните компании, како и за подобрување на деловната клима за нови инвестиции.

Сите овие реформи се направени преку континуиран дијалог со бизнис заедницата, со деловните здруженија, но и сите државни институции кои се креатори и имплементатори на економските политики, со единиците на локалната самоуправа, академската заедница, но и граѓаните. Преку истиот дијалог веќе се зацртани и цели на кои активно ќе работиме и во наредниот период преку на нашите програми, проекти, мерки и активности.

Кои се приоритетите на Министерството за економија и труд во наредниот период?

Со новата реорганизација главниот фокус на Министерството за економија и труд ќе биде засилена поддршка на индустријата, креирање мерки за микро, малите и средните компании, зголемување на конкурентноста на бизнисот, внатрешниот пазар, трговијата, угостителството, доделување на финансиска поддршка на инвестиции на деловни субјекти поврзани со производствена дејност согласно Законот за финансиска поддршка на инвестиции, како и поддршка на работодавачите, креирање на мерки и политики за вработување, подобрување на пазарот на труд и заштита на работничките права и

Создавање на поволна деловна клима за бизнис секторот, пред се преку поддршка на домашните претпријатија, со главен фокус на малите и средните претпријатија, отворање на нови работни места преку нови инвестиции, развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија, поддршка на развојот на индустриско-преработувачките капацитети кои ќе бидат извозно ориентирани и ќе создаваат производи со повисока додадена вредност. Не, помалку од важно за Министерството за економија и труд во наредниот период посебно откако Северна Македонија е членка во НАТО Алијансата и секако почетокот на преговорите со Европската унија, на располагање ќе ѝ бидат дел од претпристапните фондови од буџетот на ЕУ како и Структурните и кохезионите фондови, како значаен финансиски инструмент на регионалната политика на ЕУ.

Реализација на овие цели, кои се во согласност со утврдените стратешки приоритети на Владата на Република Северна Македонија ќе придонесе за обезбедување забрзан и одржлив економски раст, повисок животен стандард и квалитет на живот на граѓаните.

Министер за економија и труд
Besar Durmishi

ВОВЕД

Стратешкиот план како среднорочен стратешки документ, тесно е поврзан со процесот на буџетско планирање и извршување за период од три години, претставува значаен инструмент на планирање и следење на спроведувањето на Програмите во надлежност на Министерството за економија и труд. Изготвен врз основа на Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија за период 2024-2028 година, Програмата за работа на Владата на Република Северна Македонија и Националната Програма за усвојување на правото на Европската Унија.

МИСИЈА

Министерството за економија и труд работи на создавање на услови за развој на индустријата, на кластерингот и вклучување на македонските компании во мрежата на глобални добавувачки ланци, развиен претприемачки сектор, развој на угостителството, креирање и интеграција на единствен пазар во ЕУ, доделување на финансиска поддршка за инвестиции на деловни субјекти поврзани со производствена дејност , креирање на мерки и политики за вработување, подобрување на пазарот на труд и заштита на работничките права.

ВИЗИЈА

Република Северна Македонија со развиена функционална економија, која ќе продуцира нови работни места, поголема ефикасност, продуктивност и конкурентност на компаниите, зголемување на извозот и пораст на инвестициите, поттикнување на економскиот раст и развој во Република Северна Македонија преку поддршка на инвестициите за зголемување на конкурентноста на економијата на Република Северна Македонија и на вработувањата, повисок животен стандард и подобар живот за сите граѓани на Република Северна Македонија.

ЗАДАЧИ И ОБВРСКИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЕКОНОМИЈА И ТРУД

Задачите и обврските на Министерството за економија и труд, согласно надлежностите утврдени со Закон се однесуваат на:

- Следењето на економските, структурните и техничко-технолошките состојби и предлагање мерки за остварување на развојната и тековната економска политика во областа на трговијата, преземањето мерки против монополската положба и монополското однесување, следењето на тековните материјални биланси и снабдувањето на граѓаните со основните прехранбени производи и други стоки за широка потрошувачка и на претпријатијата со суровини и репроматеријали, системот и политиката на цени на производи и услуги,
- Поттикнување на циркуларната економија и одржливоста на преработувачката индустрија;

- Креирање на мерки и политики за вработување, подобрување на пазарот на труд и заштита на работничките права.
- Предлагање на проактивна индустриска политика за зголемување на конкурентноста на индустриското производство и развој на одделни сектори од индустријата;
- Поттикнување на инвестициите преку подобрување на инвестиционата клима;
- Зголемување на регулацијата на внатрешниот пазар и ценовна либерализација, следење на движењата и состојбите на пазарот на стоки и услуги и влијанието на мерките на економската политика врз движењата на пазарот и односите на пазарот; снабдувањето на пазарот со прехранбени и други производи за широка потрошувачка , надзор над пазарот и заштита на потрошувачите и нивните права;
- Поттикнување на претприемништвото и развој на малите и средните претпријатија и занаетчиството;
- Развој на угостителството,
- Управен надзор и други управни работи утврдени со Закон;
- Координација на странска помош и Програмите на Заедницата (КОСМЕ),
- Координација и учество во работните групи во рамки на Кластерите, односно Поглавјата од Преговарачката рамка, како Институција носител на 7 Поглавја и воедно како Институција учесник во повеќе од 20 Поглавја,
- Програмирање, техничка имплементација и мониторинг на ИПА Проекти и координација на друга странска помош со цел поддршка на транзицијата и реформите во делот на преговарачките Поглавја кои се во надлежност на Министерство за економија и труд,
- Развој и поттикнување на општествена одговорност;
- Поддршка на бизнис секторот преку Законот за финансиска поддршка на инвестиции.

СПЕЦИФИЧНОСТИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЕКОНОМИЈА И ТРУД

Министерството за економија и труд според надлежностите утврдени со Закон, по својата Мисија и утврдена Визија предлага и реализира програми и проекти кои се однесуваат на развојот на повеќе витални економски сегменти како што се индустријата, микро, малите и средни претпријатија, занаетчиство, претприемништвото, трговијата, внатрешниот пазар и заштитата на потрошувачите, угостителството активностите за европска интеграција и општествената одговорност, подобрување на пазарот на труд и заштита на работничките права. Со тоа е одредена специфичноста на Министерството за економија и труд за зголемено учество на хоризонтални програми и проекти во споредба со другите органи на државната управа. Хоризонталниот пристап истовремено е и интернационализиран. Тој треба да комуницира и со среднорочните стратегии на Европската унија, обезбедувајќи национален пристап. Тоа од друга страна ја истакнува потребата од постојано унапредување на интер и интра ресорска координација, соработка со бизнис заедницата, органите на локалната самоуправа, стопанските комори и научните институции.

ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ЕКОНОМИЈА И ТРУД

1.Поддршка и развој на мали и средни претпријатија

- Поддршка на домашните претпријатија, пред сè на микро, малите и средните претпријатија (ММСП) и занаетчиите,
- Подобрување на деловното опкружување за раст на микро, малите и средни претпријатија (ММСП),
- Динамичен екосистем на претприемништво и иновации,
- Конкурентни ММСП како двигатели на инклузивниот економски раст.

2.Развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија, инвестициона политика и општествена одговорност

- Поддршка на развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија,
- Подобрена деловна клима за водење бизнис и зајакнат меѓуинститицонален дијалог во функција на креирањето на политиките, мерките и активностите за индустриската политика,
- Унапредување на вештини и знаењата на фирмите преку обуки за нови технологии, нови предизвици и барања на пазарот,
- Поддршка на преработувачката индустрија – развој на зелени индустрии со воведување на концептот на циркуларна економија и одржливост,
- Поддршка на зајакнување на извозна спремност,
- Поддршка на зајакнување на соработка академија и бизнис и паметна специјализација,
- Зајакнување на капацитетите на лабораториите за поефикасна поддршка на бизнис секторот,
- Унапредување на концептот и практиките за општествена одговорност.

3.Финансиска поддршка на инвестиции

- Поддршка на бизнис секторот преку доделување финансиска поддршка на инвестициите,
- Креирање ефикасна инвестициска политика
- Поддршка на економскиот раст и развој

4.Развој на угостителството во Република Северна Македонија

- Зголемување на бројот на домашни и странски туристи, раст на приходите од угостителството, со крајна цел зголемено учество во вкупниот БДП на земјата,
- Поддршка на туристичките дестинации и угостителските објекти надвор од туристичка сезона,
- Поддршка на угостителските објекти за подобрување на пристап за лица со хендикеп,
- Конкурентна бизнис клима за раст на бројот на мали и средни претпријатија и физички лица кои вршат угостителска дејност,и нови работни места од областа на угостителството,
- Изготвување на Национална стратегија за развој на угостителството,

5. Креирање единствен внатрешен пазар

- Унапредување на заштитата на потрошувачите со натамошна хаармонизација на Законот за заштита на потрошувачите;
- Ефикасно спроведување на правото во делот на заштита на потрошувачите;
- Постигнување на поголема едуцираност на потрошувачите за остварување на нивните права, запознавање на трговците со правата и обврските и начинот на заштита на економските интереси;
- Зголемување на довербата на потрошувачите према трговците на стоки и услуги;
- Правна заштита на потрошувачите при склучување на договори за потрошувачки кредити како потрошувач

6.Развивање ефективна внатрешна трговска политика

- Создавање поволна деловна клима со политики на соработка со бизнис-секторот, недискриминација, зголемена ефикасност и транспарентност на институциите и целосно почитување на правната држава,
- Креирање политики за внатрешната трговија, уредување на правилата и мерките за спречување наметнување нефер трговски практики кои отстапуваат од доброто трговско однесување, уредување на условите и начинот за вршење на внатрешната трговија, како и мерки за забрани и ограничување на вршење на трговијата, следење и анализа на движењата во трговијата на големо и во трговијата на мало, особено на состојбите и појавите на пазарот на основните прехранбени производи, влијанието на мерките на економската политика врз движењата на пазарот и односите на пазарот, следење и анализа на движењето на цените на пазарот во трговијата на мало на храна и безалкохолни пијалоци во најголемите трговски ланци, следење на движењето на цените на пазарите на мало на овошје и зеленчук преку веб страната на Земјоделско пазарниот информативен систем (ЗПИС), следење на месечните соопштенија на Државниот завод за статитика за индексите на трошоците за живот и на цените на мало, пресметување на потрошувачката кошница на месечно ниво согласно движењата на цените на мало и индексите на трошоци за живот и предлагање мерки за системски и други решенија.

7.Пазар на трудот

- Поттикнување на вработувањето преку создавање на пристојни работни места, креирање на политики согласно европските практики и развој на социјален дијалог и заштита на работничките права
- Зголемување на стапката на вработеност и намалување на невработеноста;
- Подобрување на правата на работниците преку усогласено трудово законодавство согласно ЕУ директивите и конвенциите на МОТ
- Фер, транспарентен и отворен социјален дијалог помеѓу бизнис заедницата и синдикатите
- Активација на ранливи групи на пазарот на трудот;
- Намалување на неформалната економија;
- Унапредување на систем за безбедност и здравје при работа и заштита на правата на работниците, како и зголемување на капацитетите за нивна имплементација;

ОСВРТ НА ОСТВАРЕНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2025/2026 ГОДИНА

1. ПОДОБРУВАЊЕ НА ДЕЛОВНАТА КЛИМА И ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА

Поддршка и развој на мали и средни претпријатија:

Во 2024 година реализирани се следните мерки од Програмата за развој на претприемништвото и конкурентноста на малите и средни претпријатија за 2024 година:

- ✓ Финансиска поддршка за микро, мали и средни претпријатија (поддржани се 189 претпријатија во вкупен износ од 56.895.914 денари),
- ✓ Субвенционирање на трошоци на занаетчии (поддржани се 37 занаетчии и вршители на занаетчиска дејност во вкупен износ 5.694.502 денари),
- ✓ Финансиска поддршка за женско претприемништво за отварање на нов канал на онлине продажба (Не е објавен Јавен повик),
- ✓ Надоместување на дел од трошоците на микро, мали и средни претпријатија за сертификација на системи за квалитет според ИСО стандарди (поддржани се 9 претпријатија во вкупен износ од 537.337 денари),
- ✓ Надоместување на дел од трошоците на микро, мали и средни претпријатија за сертификација на ХАЛАЛ систем (поддржани се 5 претпријатија во вкупен износ од 445.260 денари),
- ✓ Кофинансирање на проекти за развој и промоција на претприемништвото и занаетчиството, како и програмски активности на мрежите на бизнис ангели (кофинансирани се вкупно 26 проекти во вкупен износ од 6.132.240 денари).
- ✓ Кофинансирање на дел од трошоците за едукација на лица до 29 години вработени во микро, мали и средни претпријатија (Не е објавен Јавен повик).
- ✓ Изготвен е Предлог – Закон за поттикнување на индивидуални инвеститори – бизнис ангели.

Во 2025 година реализирани се следните активности согласно Програмата за развој на претприемништвото и конкурентноста на малите и средни претпријатија за 2025 година:

- ✓ Објавен е Јавен повик за субвенционирање на занаетчии (објавен на 05.06.2025г., рокот за аплицирање е до 18.08.2025г.)
- ✓ Објавен е Јавен повик за надоместување на дел од трошоците на ММСП за сертификација на системи за квалитет според ИСО стандарди (објавен на 05.06.2025г., рокот за аплицирање е до 18.08.2025г.)
- ✓ Објавен е Јавен повик за надоместување на дел од трошоците на ММСП за сертификација на ХАЛАЛ систем (објавен на 05.06.2025г., рокот за аплицирање е до 18.08.2025г.)
- ✓ Подготвена и усвоена е Стратегија за МСП 2025-2030 со Акциски план 2025-2027 , со консултантска помош од ДЕУ.

Развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија и инвестициона политика и општествена одговорност:

- ✓ Реализирана Програма за поддршка на конкурентноста на преработувачката индустрија за 2024;
- ✓ Нов Предлог закон за измени и дополнувања на Законот за индустриски и зелени зони (работна верзија),
- ✓ Нов Предлог закон за измени и дополнувања на Законот за финансиска поддршка на инвестиции

- ✓ Нов Предлог закон за измени и дополнувања на Законот за технолошко индустриски развојни зони
- ✓ Активно учество во имплементација на Стратегија за паметна специјализација, како основа за креирање економија базирана на знаење, поголема соработка академија и бизнис за истражување и иновации, нови пазарни можности
- ✓ Имплементација на Законот за градежните производи,
- ✓ Континуирана комуникација со ЕК преку учество во подготовката на НПАА Поглавје 20 – Претпријатија и индустриска политика, учество на Подкомитетот за трговија, царина и индустрија, ЕКФИН, комуникација со ЕК - Single Market Highway континуирано следење на новите комуникации со ЕУ (ИПА проекти, учество во изработка на законот за иновации, научно технолошки развој и претприемништво и др.),
- ✓ Континуирана комуникација со бизнис секторот,
- ✓ Континуирана административна поддршка за реализација на инвестициите во ТИРЗ Тетово (јавно-приватно партнерство).

Развој на угостителството во Република Северна Македонија

- ✓ Меѓународна и билатерална соработка во угостителството
- ✓ Субвенции за угостителски објекти
- ✓ Континирано подржшка за рурален, активен и дигитализација на угостителски објекти

2. КРЕИРАЊЕ ЕДИНСТВЕН ВНАТРЕШЕН ПАЗАР

- ✓ Успешно подготвен и реализиран скрининг за Поглавје 28: Потрошувачи и јавно здравје и Поглавје 01: Слободно движење на стоки.
- ✓ Согласно Закон за заштита на потрошувачите (Сл. Весник на РСМ бр. 236/22) донесени се следните акти:
- ✓ Реализирана Програма за заштита на потрошувачите за 2024 година (Сл. Весник на РСМ бр. 32/24);
- ✓ Усвоена Програма за заштита на потрошувачите за 2024 година(Сл. Весник на РСМ бр. 32/24);
- ✓ Правилник за формата и содржината на барањето за овластување на тело за заштита на колективни интереси и права на потрошувачите (Сл. Весник на РСМ бр.4/24);
- ✓ Правилник за Листа на стоки за кои не е потребно означување на единечната цена и листа на непрехрамбени стоки или нивни категории на кои што трговецот е должен да ја означи единечната цена (Сл. Весник на РСМ бр.5/24);
- ✓ Издадено едно решение за овластување на тело за заштита на колективни интереси и права на потрошувачите.
- ✓ Согласно Закон за општа безбедносат на производите донесени се следните акти:
- ✓ Правилник за начинот за известување, како и начинот, критериумите и методите за проценката на ризикот од страна на производителите и дистибутерите и формата и содржината на образецот за известувањето за опасни производи пласирани на пазарот од страна на производителите и дистрибутерите (Сл. Весник на РСМ бр.219/23 година).

3. РАЗВИВАЊЕ ЕФЕКТИВНА ВНАТРЕШНА ТРГОВСКА ПОЛИТИКА

- ✓ донесена е Одлука за изменување на одлуката за посебни услови за трговија на одделни стоки, определување на највисоки цени за одделни производи во трговијата на мало, како и обврска на трговците да прибавуваат и продаваат определени видови и количества на одделни стоки на потрошувачите според определен редослед („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.17/24)
- ✓ Донесен Закон за забрана на нефер трговски практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи (*) (Службен весник на РСМ, бр. 66 од 20.3.2024 година)

- ✓ Донесена Одлука за утврдување на листата на стоки и технологии со двојна употреба (*) (Службен весник на Република Северна Македонија,, број 81, на 09.04.2024).
- ✓ донесена Одлука за забрана на продажба на одделни нафтени деривати (Службен весник на Република Северна Македонија, , број 84, на 12.04.2024).
- ✓ Донесена Листа на земјоделски и прехранбени производи врз основа на која се утврдуваат нефер трговските практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи (Службен весник бр. 109 од 27.05.2024 година)
- ✓ донесена Одлука за посебни услови за трговија на одделни стоки („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.183/24)
- ✓ донесено е Упатство за примена на Одлуката за посебни услови во трговијата со одделни стоки (училишен прибор)
- ✓ донесена Одлука за посебни услови за трговија на одделни стоки и обврска на трговците да прибавуваат и продаваат определени видови и количества на одделни стоки на потрошувачите според определен редослед („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.196/24)
- ✓ доставени се Нотификации во СТО
- ✓ Имплементација на Законот за трговија
- ✓ Имплементација на Законот за тутун и тутунски производи
- ✓ Имплементација на Законот за контрола на извоз на стоки и технологии со двојна употреба
- ✓ Имплементација на Законот за електронска трговија
- ✓ Имплементација на Законот за услуги
- ✓ Имплементација на Законот за трговските друштва
- ✓ Имплементација на Дополнителен протокол 6 за трговија со услуги
- ✓ Имплементација на Регионален Дополнителен протокол 5 за олеснување на трговијата
- ✓ Имплементација на СТО - Спогодбата за олеснување на трговијата
- ✓ Имплементација на Референтниот документ за домашната регулатива на услуги
- ✓ Примена на софтвер за електронско издавање на дозволи за контрола на извоз на стоки и технологии за двојна употреба.
- ✓ Ажурирани се Листите за рестриктивни мерки објавени на веб страната на Министерството за економија, согласно донесените Одлуки на ВРСМ за рестриктивни мерки

Реализирани активности во првата половина од 2026 година

- ✓ Отпочната е Имплементацијата на Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи (*) (Службен весник на РСМ, бр. 66 од 20.3.2024 година)
- ✓ Донесена е Одлука за определување на највисоки цени за одделни производи во трговијата на големо и трговијата на мало („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.37/25)

- ✓ Донесена Одлука за посебни услови за трговија на одделни стоки и обврска на трговците да прибавуваат и продаваат определени видови и количества на одделни стоки на потрошувачите според определен редослед („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.38/25)
- ✓ Донесена е Одлука за определување на највисоки цени за одделни производи во трговијата на големо и трговијата на мало („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.166/25)
- ✓ давани се Одговори по барања за измена на Листата на земјоделски и прехранбени производи врз основа на која се утврдуваат нефер трговски практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи
- ✓ Во соработка со Комисијата за заштита на конкуренцијата подготовени се препораки за примената на Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи
- ✓ Имплементација на Законот за трговија
- ✓ Имплементација на Законот за тутун , производи од тутун и сродни производи
- ✓ Имплементација на Законот за контрола на извоз на стоки и технологии со двојна употреба
- ✓ Имплементација на Законот за електронска трговија
- ✓ Подготвен е нацрт на просечната потрошувачка кошница, со утврдена структура и елементи по групи
- ✓ Подготвена е методологија за пресметка на потрошувачката кошница
- ✓ Согласно подготвената методологија: пресметана е потрошувачката кошница за 2023 и 2024 година и направени се пресметки на потрошувачката кошница за месеците: март, април, мај, јуни и јули 2025.

4.ПАЗАР НА ТРУДОТ

Реализирани активности во првата половина од 2026 година:

- ✓ Имплементација на мерки за вработување од Оперативниот план за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот за 2024 година. Објавени се огласи за најголем дел од мерките за вработување и во тек е нивна имплементација.
- ✓ Се продолжи со имплементација на Планот за Гаранција за млади 2023-2026 година. Исто така, во извештајниот период се продолжи со имплементација на Планот за имплементација на Гаранција за млади (ГМ) за период 2023-2026 година. Во текот на 2024 година низ целата земја, односно во извештајниот период беа вклучени вкупно 12.255 лица (6.024 жени), од кои 3.568 се вработени и 788 лица беа вклучени во некои од активните мерки за вработување кои не водат кон директно вработување, но ја зголемуваат нивната вработливост. Според податоците и резултатите, успешноста на Гаранцијата за млади, во извештајниот период, изнесува 38,.9%, што ја надмина прогнозата од 30% успех за наведениот период.
- ✓ Во првата половина на 2025 година се направи ажурирање со нови податоци на постојните 85 описи на занимања, а описот на 10 нови занимања се во процедура на подготовка.

Планирани активности во втората половина од 2025 година:

- ✓ Продолжување со имплементација и успешна реализација на мерки за вработување од Оперативниот план за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот за 2026 година.
- ✓ Подготовка на нов Оперативен план за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот за 2026 година.
- ✓ Продолжување со имплементација на Планот за Гаранција за млади 2023-2026 година.
- ✓ Усвојување на новиот Акциски план за вработување 2024-2027 година со извештај за реализација на активности 2021-2023 година.
- ✓ Подготвен опис на 10 нови занимања.

Трудово право

Реализирани активности во првата половина од 2025 година:

- ✓ Во март беше објавена висината на минимална плата за Република Македонија за 2025 година.

ОСВРТ НА ОЧЕКУВАНИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2026 ГОДИНА

ПРОГРАМА 1: ПОДОБРУВАЊЕ НА ДЕЛОВНАТА КЛИМА И ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА

Поддршка и развој на мали и средни претпријатија:

- ➢ Реализација на предвидените мерки од Програмата за развој на претприемништвото и конкурентноста на малите и средни претпријатија за 2026 година,
- ➢ Реализација на мерките и активностите предвидени за 2026 година во Стратегијата за МСП 2025-2030, односно Акциски план 2025-2027.
- ➢ Усвоен Закон за поттикнување на индивидуални инвеститори – бизнис ангели.

Финансиска поддршка на инвестиции на деловни субјекти:

- ➢ Поддршка на бизнис секторот преку имплементација на мерки од Законот за финансиска поддршка на инвестиции;
- ➢ Зголемен број на барања за доделување на финансиска поддршка и барања за анекс;
- ➢ Континуирана комуникацијата со деловните субјекти и институциите;
- ➢ Прецизно и навремено водење на евиденција за сите поднесени и одобрени барања;
- ➢ Зголемување на бројот на склучени договори согласно Законот за финансиска поддршка на инвестиции;
- ➢ Ефикаснаобработка на зголемен број барања за исплата;
- ➢ Навремена проверка и комплетирање на документацијата доставена од деловните субјекти;
- ➢ Прецизна пресметка и изготвување на извештаи за исплата;
- ➢ Прецизна и целосна евиденција за исплатената финансиска поддршка.

Развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија и инвестициона политика:

- Поддршка за подобрена конкурентност на бизнис секторот преку имплементација на мерки од индустриска стратегија, извозна стратегија, стратегијата за паметна пецијализација, патоказ за циркуларна економија
- Измена на законската регулатива согласно потребите за реорганизација и создавање подобра деловна и инвестициска клима и нови мерки за поддршка
- Реализирана Програма за 2025 и донесување на нова Програма за поддршка на конкурентноста на преработувачката индустрија ;
- Имплементација на Законот за градежните производи,
- Континуирана комуникација со ЕК преку учество во подготовката на НПАА Поглавје 20 – Претпријатија и индустриска политика, учество на Подкомитетот за трговија, царина и индустрија, континуирано следење на новите комуникации со ЕУ (ИПА проекти, учество во изработка на стратегија за паметна специјализација и др.),
- Континуирана комуникација со бизнис секторот,
- Активно учество во работни група поврзани со имплементација на Националната развојна стратегија, Стратегијата за паметна специјализација и законот за иновации, научно истражувачка дејност и претприемништво, NECP, Стратегија за МСП и др.

Зголемена финанска поддршка на инвестиции во претпријатијата:

- Поддршка на продуктивни инвестиции во развој преку имплементација на Законот за финансиска поддршка на инвестиции
- Имплементација на Новиот Предлог закон за измени и дополнувања на Законот за индустриски и зелени зони,
- Континуирана административна поддршка за реализација на инвестициите во ТИРЗ Тетово (јавно-приватно партнерство).

Поддршка и развој на угостителството:

ПРОГРАМА 2: КРЕИРАЊЕ ЕДИНСТВЕН ВНАТРЕШЕН ПАЗАР

Успешно подготвен и реализиран скрининг за Поглавје 28: Потрошувачи и јавно здравје и Поглавје 01: Слободно движење на стоки.

Согласно Закон за заштита на потрошувачите (Сл. Весник на РСМ бр. 236/22) донесени се следните акти:

- Реализирана Програма за заштита на потрошувачите за 2023 година (Сл. Весник на РСМ бр. 120/23);

- Усвоена Програма за заштита на потрошувачите за 2024 година(Сл. Весник на РСМ бр. 32/24);

-Правилник за формата и содржината на барањето за овластување на тело за заштита на колективни интереси и права на потрошувачите (Сл. Весник на РСМ бр.4/24);

-Правилник за Листа на стоки за кои не е потребно означување на единечната цена и листа на непрехрамбени стоки или нивни категории на кои што трговецот е должен да ја означи единечната цена (Сл. Весник на РСМ бр.5/24);

- Издадено едно решение за овластување на тело за заштита на колективни интереси и права на потрошувачите.

Согласно Закон за општа безбедносат на производите донесени се следните акти:

-Правилник за начинот за известување, како и начинот, критериумите и методите за проценката на ризикот од страна на производителите и дистибутерите и формата и содржината на образецот за известувањето за опасни производи пласирани на пазарот од страна на производителите и дистрибутерите (Сл. Весник на РСМ бр.219/23 година).

ПРОГРАМА 3: РАЗВИВАЊЕ ЕФЕКТИВНА ВНАТРЕШНА ТРГОВСКА ПОЛИТИКА

- Донесување законски и подзаконски акти во областа на внатрешната трговска политика
- Донесување на Одлуки за посебни услови во трговија на одделни стоки,
- Донесување на одлуки за определување на највисоки цени за одделни производи
- Донесување на подзаконските акти на Законот за трговија и Закон за тутун, производи од тутун и сродни производи
- Утврдување на просечните цени на храна и безалкохолни пијалоци насекој одделен производ во одделните маркети за секој одделен месец
- Утврдување на просечните цени на овошје и зеленчук на пазарите на мало на овошје и зеленчук за секој одделен месец
- Пресметување на просечната потрошувачка кошница за храна и безалкохолни пијалоци за секој одделен месец согласно утврдените просечни цени на секој одделен производ
- Пресметување на просечната потрошувачка кошница на непрехранбени производи и услуги за секој одделен месец согласно месечните индекси на трошоци за живот
- Објавување на просечната потрошувачка кошница за храна и безалкохолни пијалоци и непрехранбени производи и услуги за секој одделен месец
- Усогласување на Законот за Е-Трговија со најновото законодавство на ЕУ во областа електронска трговија,
- Имплементација на Законот за забрана на нефер трговски практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи (*),
- Имплементација на Законот за трговија,
- Имплементација на Законот за Е- трговија,
- Имплементација на Законот за тутун, производи од тутун и сродни производи
- Имплементација на Законот за контрола на извоз на стоки и технологии со двојна употреба
- Креирање политики за внатрешната трговија, уредување на правилата и мерките за спречување наметнување нефер трговски практики кои отстапуваат од доброто трговско однесување,

- уредување на условите и начинот за вршење на внатрешната трговија, како и мерките за забрани и ограничување на вршење на трговијата,
- следење и анализа на движењето на цените на основните прехранбени производи на пазарот, следење и анализа на индексите на трошоците за живот и на цени на мало на детално ниво и предлагање мерки за системски и други решенија за одржување на стабилноста на цените на основните прехранбени производи .
- пресметување на потрошувачката кошница на месечно ниво

ПРОГРАМА 5: ПАЗАР НА ТРУДОТ

- Ќе продолжат консултациите со засегнатите страни во однос на финализирање на текстот на новиот Закон за работните односи.
- Ќе продолжат и активностите за подготовка на текстот на новиот Закон за безбедност здравје при работа.
- Ќе се донесе Закон за поедноставено работно ангажирање на работници за сезонска, привремена и повремена работа во одделни дејности.
- Во временската рамка ќе се имплементират годишни оперативни планови за активни програми и мерки за вработуванње и услуги на пазарот на трудот
- Ќе се усвои и имплементира Акциски план за вработување 2025-2027 година.

ПРОГРАМИ

Министерството за економија и труд во периодот 2025-2027 ќе ги реализира следниве вертикални и хоризонтални програми и потпрограми со мерки и активности кои се во функција на остварување на стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија и приоритетите и целите на Министерството за економија и труд.
Во Стратешкиот план за работа на Министерството за економија и труд креирани се следниве стратешки програми:

I. ПОДОБРУВАЊЕ НА ДЕЛОВНАТА КЛ ИМА И ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА

- Поддршка и развој на мали и средни претпријатија
- Развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија
- Поддршка и развој на угостителството
- Финансиска поддршка на инвестиции на деловни субјекти

II. КРЕИРАЊЕ ЕДИНСТВЕН ВНАТРЕШЕН ПАЗАР

- Заштита на потрошувачи и безбедност на производите

III. РАЗВИВАЊЕ ЕФЕКТИВНА ВНАТРЕШНА ТРГОВСКА ПОЛИТИКА

- Внатрешна трговска политика

- ❖ Спроведување на трговскиот режим

IV. ПАЗАР НА ТРУ ДОТ

- ❖ Трудово право
- ❖ Политики за вработување

ПЛАНОВИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ПРОГРАМИТЕ

А: ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМА 1
Образложение: ПРОГРАМА 1 ПОДОБРУВАЊЕ НА ДЕЛОВНАТА КЛИМА И ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА произлегува од: 1.Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ содржан во **Одлука за изменување на Одлуката за утврдување на Стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 - 2028 година:** -економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого, **Приоритетна цел**: зајакнување на конкурентност и поддршка на преработувачката индустрија во интернационализација, иновации, зелена и дигитална трансформација, поддршка и развој на одржливи и конкурентни микро, мали и средни компании, унапредување на занаетчиството, целосно искористување на претприменичкиот дух и знаење на домашните човечки ресурси, унапредување на напредокот на компаниите нивната конкурентност на пазарот и дигитализација на бизнисите, унапредување и олеснување на инвестициската клима и интернационализација на бизнисите, вложување во зелена економија и креирање на зелени работни места,поддршка на економијата преку зголемување на вложувањата во истражување, развој и иновации, развој на угостителството. Обезбедување ефикасно, навремено и законско спроведување на постапките за доделување и исплата на финансиска поддршка на инвестициите, преку целосно и квалитетно процесирање на барањата од деловните субјекти согласно законската рамка.
1. **НПАА :** Поглавје 20-Претпријатија и индустриска политика Поглавје 20; Сектор: Туризам и угостителство; Тема: Туризмот како дел од индустриската политика
2. **Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа**: **Поволно деловно окружување:** Поддршка на домашните претпријатија, пред сè на микро малите и средните претпријатија, отворање на нови работни места со активни мерки

за вработување и зголемување на нивото на платите во економијата, Зголемување и подобрување на можноста за раст на мали и средни претпријатија (МСП), Динамичен екосистем на претприемништво и иновации, Конкурентни МСП како двигатели на инклузивниот економски раст, Зајакнат меѓуинституционален дијалог во функција на креирањето на политиките, мерките и активностите за индустриската политика, Зголемена конкурентност на македонската индустрија, Поддршка на соработка наука и бизнис во насока на паметна специјализација, Поддршка во создавање поволна клима за инвестиции, Поддршка на инвестициите за зголемување на конкурентноста, на економијата и на вработувањата, Поддршка во развивање и воведување на моделите на циркуларна и зелена економија и одржливост Унапредување на концептот и практиките за општествена одговорност. **Развој на угостителството во Република Северна Македонија** Зголемување на бројот на домашни и странски туристи, раст на приходите од туризмот, со крајна цел зголемено учество на туризмот во вкупниот БДП на земјата, Унапредување на меѓународната и билатерална соработка во угостителството, Поддршка на туристичките дестинации и угостителските објекти надвор од туристичка сезона, Конкурентна бизнис клима за раст на бројот на мали и средни претпријатија и нови работни места од областа на угостителството, Натамошен развој на активниот туризам како потенцијал за силен локален економски развој,
Цел на Програмата: Обезбедување на економски развој и раст на македонското стопанство, зголемување на вработеноста преку создавање поттикнувачка клима за отворање на нови и јакнење на постојните микро, мали и средни претпријатија, како и имплементација на интегрирана индустриска политика која води кон раст, развој и иновации , развој на концептот на општествена одговорност, унапредување на општествено одговорни практики , конкурентна бизнис клима за раст на бројот на мали и средни претпријатија и нови работни места од областа на угостителството, поттикнување на економскиот раст и развој во Република Северна Македонија преку поддршка на инвестициите за зголемување на конкурентноста на економијата на Република Северна Македонија и на вработувањата.
Показатели за успех на Програмата: Бројот на поддржани мали и средни претпријатија, бројот на издадени сертификати за квалитет, бројот на поддржани субјекти од преработувачката индустрија. Бројот на поддржани претпријатија управувани од жени, на занаетчии, издадени сертификати за квалитет (Халал, ИСО), бројот на поддржани апликаци поднесеи од жени во секторот туризам и угостителство и др. Реализација на предвидените мерки и активности за 2026 година од Стратегија за МСП 2025-2030, односно од Акцискиот план 2025-2027 Број на поддржани фирми од преработувачка индустрија за интернационализација, заштита на интелектуална сопственост и дигитализација, број на поддржани фирми извозници, број на фирми кои соработуваат со факултетите, број на поддржани лаборатории за акредитација и реакредитација, број на апликации за воведување концепт на циркуларна економија, број на поддржани проекти за паметна специјализација, број на поддржани фирми за воведување стандарди за општествена одоговорност, број на поддржани фирми согласно законот за финансиска поддршка на инвестиции.
Програмата е: x **Хоризонтална** Вертикална

Потпрограми (компоненти) од Програмата: 3 Потпрограми	
Потпрограма 1: **ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА**	**Показател за успешност:** Број на субвенционирани МСП Број на субвенционирани занаетчии Број на реализирани активности предвидени во Стратегијата за МСП 2025-2030 односно Акцискиот план 2025-2027
Потпрограма 2: **РАЗВОЈ И ПОДОБРУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА НА МАКЕДОНСКАТА ИНДУСТРИЈА, ИНВЕСТИЦИСКА ПОЛИТИКА**	**Показател за успешност:** Број на поддржани фирми од преработувачка индустрија за интернационализација, заштита на интелектуална сопственост и дигитализација, број на поддржани фирми извозници, број на фирми кои соработуваат со факултетите, број на поддржани лаборатории за акредитација и реакредитација, број на апликации за воведување концепт на циркуларна економија, број на поддржани проекти за паметна специјализација, број на поддржани фирми за воведување стандарди за општествена одговорност, број на поддржани фирми согласно законот за финансиска поддршка на инвестиции.
Потпрограма 3: **ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА УГОСТИТЕЛСТВОТО**	**Показател за успешност:** Зголемен број на домашни и странски туристи, Зголемувавање на стапката на вработеност во оваа стопанска гранка Поддршка на туристичките дестинации(угостителите)надвор од туристичка сезона Зголемување на учеството во БДП
Потпрограма 4: **ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА ИНВЕСТИЦИИ НА ДЕЛОВНИ СУБЈЕКТИ**	**Показател за успешност:** Број на склучени договори за финансиска поддршка на инвестиции, Износ на доделена и исплатена финансиска поддршка, Број на новоотворени и проширени инвестициони проекти кај деловните субјекти во производство, Зголемување на инвестиционата активност, вработеноста и деловната клима

Б: План за спроведување на програмата

Потпрограма 1: ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА МАЛИ И СРЕДНИ ПРЕТПРИЈАТИЈА										
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
Финансиска поддршка на микро, мали и средни претпријатија и занаетчии за набавка на опрема	МЕ/Сектор за МСП	-Стопански Комори Занаетчиски Комори - Здруженија -Фондации	Април 2026	Август2026	Постојни вработени +2 нововработени			11.340.000		
Кофинансирање на проекти за развој и промоција на претприемништвото и конкурентноста на ММСП и занаетчиството	МЕ/Сектор за МСП	- Фондации, - Здруженија на граѓани	Април 2026	Август 2026	Постојни вработени +2 нововработени			5.000.000		
Вкупно активности во I година: 2								16.340.000		
Вкупно активности во II година: 2								16.340.000		
Вкупно активности во III година: 2								16.340.000		
Вкупно за потпрограма 1: 6								**49,020,000**		

Потпрограма 2: РАЗВОЈ И ПОДОБРУВАЊЕ НА КОНКУРЕНТНОСТА НА МАКЕДОНСКАТА ИНДУСТРИЈА, ИНВЕСТИЦИСКА ПОЛИТИКА И ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ				
Активност	Одговорни	Консултир	Временска рамка	Потребни ресурси

		ани	Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1.Имплементација на Индустриската стратегија, извосна стратегија и Стратегија за паметна специјлаизација, преку мерки од Програма за поддршка на преработувачка индустрија и општествена одговорнсот	МЕТ Сектор индустриска и инвестициска политика и општествена одговорност		01,2026	12,2028	Постојни вработени			10.000,000	15.000,000	20.000,000
2.Имплементација на мерки за општествена одговорност	МЕТ Сектор индустриска и инвестициска политика и општествена одговорност		01,2026	12,2028	Постојни вработени			2.000.000	2.000,000	2.000,000
Вкупно активности во I година: 2								12.000.000,00		
Вкупно активности во II година: 2								17.000.000,00		
Вкупно активности во III година:2								22.000.000,00		
Вкупно за потпрограма 2:6								**51.000.000,00**		

Потпрограма 3: ПОДДРШКА И РАЗВОЈ НА УГОСТИТЕЛТВОТО										
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/год)	Крај (месец/год)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II	III	I год.	II г	III г
1.Субвенции за угостителски цели на селски домаќинства во руралните средини	МЕТ		2026	2028	Сопствени капацитети			1.600,000		
Вкупно активности во I година: 1								1.600,000		
Вкупно активности во II година:1								1.600,000		
Вкупно активности во III година:1								1.600,000		
Вкупно за потпрограма 3: 3								**4.800,000**		

Потпрограма 4: ФИНАНСИСКА ПОДДРШКА НА ИНВЕСТИЦИИ НА ДЕЛОВНИ СУБЈЕКТИ										
Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
Комплетирање на документација во постапка за склучување договори за доделување на финансиска поддршка на инвестициите и изготвување нацрт-информации со нацрт-договори во постапка за доделување на финансиска поддршка на инвестициите	МЕТ/Сектор за спроведување на постапка за склучување договори за доделување на финансиска поддршка на инвестициит	-Стопански Комори	Април 2026	Декември 2026	Постојни вработени 3			0		

	е					
Разгледување на документација за исплата и подготовка на извештаи за пресметка по склучени договори за доделување на финансиска поддршка на инвестициите и проверка на извештаите за исплата и водење евиденција по склучени договори за доделување на финансиска поддршка на инвестициите	МЕТ/Сектор за постапка за исплата по склучени договори за доделување на финансиска поддршка на инвестициите	-Стопански Комори	Јули 2026	Декември 2026	Постојни вработени 1	400.000.000
Вкупно активности во I година: 2						400.000.000
Вкупно активности во II година: 2						400.000.000
Вкупно активности во III година: 2						400.000.000
Вкупно за потпрограма 1: 6						**1.200.000,000**

А: ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА :
Образложение: ПРОГРАМАТА КРЕИРАЊЕ НА ЕДИНСТВЕН ВНАТРЕШЕН ПАЗАР произлегува од: **1. Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ** содржан во **Одлуката за стратешки приоритети за период 2026-2028 година**: -обезбедување забрзан, одржлив и инклузивен економски раст, повисок животен стандард и квалитет на живот на граѓаните, -Успешно водење на пристапните преговори со Европската Унија, -обезбедување на единствен внатрешен пазар за подобар животен стандард на граѓаните преку поголема заштита на потрошувачите и слободно движење на стоки и услуги, **Приоритетна цел:** Креирање на единствен пазар–внатрешен пазар на Република Северна Македонија усогласено со целокупното

законодавство на ЕУ во насока на слободно движење на стоки, заштита на правата на потрошувачите и транспонирање на техничките регулативи и стандарди за покункуретно стопанство, Унапредување на заштитата на потрошувачите со натамошна хармонизација на Законот за заштита на потрошувачите
2. НПАА Поглавје 01: „Слободно движење на стоки“ Поглавје 28:„Заштита на потрошувачите и јавно здравство“
3. Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа: Креирање на единствен пазар–внатрешен пазар на Република Северна Македонија усогласено со целокупното законодавство на ЕУ во насока на слободно движење на стоки , заштита на правата на потрошувачите и транспонирање на техничките регулативи и стандарди за покункуретно стопанство, подобрување на надзорот на пазарот воспоставување на дигитализација и соработка помеѓу органите за надзор (инспекциски органи и други инспекции утврдени со посебни закони), во насока на исполнување на барањата на Европската комисија за воспоставување на хармонизирано законодавство и отклонување на нетарифните – бариери за слободен – проток на производи. Поефикасна координација од страна на Министерство за економија и труд како главен координатор на поглавјето Слободно движење на стоки . Унапредување на заштитата на потрошувачите со натамошна хармонизација на Законот за заштита на потрошувачите; Ефикасно спроведување на правото во делот на заштита на потрошувачите; Постигнување на поголема едуцираност на потрошувачите за остварување на нивните права, запознавање на трговците со правата и обврските и начинот на заштита на економските интереси – односно развивање на конкуретноста на економските оператори, зголемување на довербата на потрошувачите према трговците на стоки и услуги; Правна заштита на потрошувачите при склучување на договори за потрошувачки кредити како потрошувач Усогласување на националното техничко законодавство од областа на возилата со техничкото законодавство за возилата на ЕУ за регулирање на внатрешниот пазар, согласно ЕУ регулативата;
Цел на Програмата: Исполнување на преземените обврски на Република Северна Македонија од областа на слободното движење на стоки и заштита на потрошувачите содржани во Поглавјето VI и VIII од Спогодбата за стабилизација и асоцијација кои се однесуваат на спроведување на техничките регулативи на ЕУ за регулирање на внатрешниот пазар, со цел воспоставување на систем за општа безбедност на техничките производи и возилата, како и заштитата на потрошувачите.
Показатели за успех на Програмата: Обезбедување на повисоко ниво на заштита на потрошувачите, преку ефикасна примена и имплементација на следните закони: Законот за заштита на потрошувачите, Закон за општа безбедност на производите, Законот за техничките прописи на произодите и оцена на сообразност усогласени со новите директиви на Европската Унија како и националната Програма за заштита на потрошувачите. Зголемување на транспарентноста на информациите за потрошувачите, едукација и обезбедување поддршка за невладините организации на потрошувачите; Натамошна хармонизација на законодавството за заштита на потрошувачите и олеснување на пристапот до алтернативно решавање на спорови и Координација на активностите за надзор и зајакнување на соработката помеѓу институциите вклучени во заштитата на потрошувачите и поддршка на невладиниот сектор за обезбедување информации и помош за потрошувачите;

Спроведување на Законот за моторни возила и подзаконските акти донесени врз основа на законот и континуирано унапредување односно изменување и дополнување на истите согласно измените на ЕУ.	
Програмата е: (забележете го видот на Програмата) x **Хоризонтална** ☐ Вертикална	
Потпрограма : **ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИ И БЕЗБЕДНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕ**	**Показател за успешност:** Подобрување на законодавството за заштитата на потрошувачите; Подобрување на информираноста и едукацијата на потрошувачите, како и подигање на свеста за нивните права; Остварување на правата на потрошувачите со подобрување на пристапот до алтернативно решавање на спорови ; Зајакнување на соработката помеѓу институциите вклучени во заштитата на потрошувачите и поддршка на невладиниот сектор во делот на заштитата на потрошувачите; Обезбедување на општа безбедност на производите пред да бидат пуштени на пазарот, ставени во употреба или се употребуваат; Заштита на животот и здравјето на луѓето, заштита на животната средина и јавниот интерес; Овластување на акредитирани инспекциски тела за вршење на оцена на сообразност на производите; и Овластување на акредитирани инспекциски тела за вршење на технички прегледи и периодични испитувања на техничка опрема

Б: План за спроведување на програмата

Потпрограма : ЗАШТИТА НА ПОТРОШУВАЧИ И БЕЗБЕДНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕ

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/го	Крај (месец/го	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I го	II	III	I год.	II	III
1. Донесување на:	Одделение за слободно движење	ДПИ, ДИЕРМ ,БОМ, ИСРСМ и	1/2026	12/2028	сопствени			плати		на

- решенија за овластување на правни лица за вршење на оцена на сообразноста согласно Законот за технички барања за приозводите и оцена на сообразност	на стоки	ИАРСМ			капацитети	вработените
2. Водење на Регистер на телата за оцена на сообразност	Одделение за слободно движење на стоки		1/2026	12/2028	сопствени капацитети	плати на вработените
3. Подготовка на извештај за реализирани активности од Програмата за заштита на потрошувачите , согласно Законот за заштита на потрошувачите	Одделение за заштита на потрошувачите	АХВ, МЗ- ДСЗИ, МОН-БРО, невладини организации за заштита на потрошувачите во РСМ	1/2026	12/2028	Сопствени капацитети	-плати на вработените
4. Донесување на нова Програма за заштита на потрошувачите за период 2026, 2027, 2028 година, согласно Законот за заштита на потрошувачите и	Одделение за заштита на потрошувачите	АХВ, МЗ- ДСЗИ, МОН-БРО, невладини организации за заштита на потрошувачите во РСМ	1/2026	12/2028	Сопствени капацитети	плати на вработените
5.Имплементација на активности за 2026 година од Програма за заштита на потрошувачите за период 2026 година, согласно Законот за заштита на потрошувачите	Одделение за заштита на потрошувачите	АХВ, МЗ- ДСЗИ, МОН-БРО, невладини организации за заштита на потрошувачите	1/2026	12/2028	Сопствени капацитети	плати на вработените +1.500.000,00

		во РСМ				
6.Работа на Совет за заштита на потрошувачите согласно Законот за заштита на потрошувачите	Одделение за заштита на потрошувачите	МЕТ, МФ,МП,МЕП, МСП, БРО, АХВ, ДСЗИ, ДПИ, стопански комори, невладини организации	1/2026	12/2028	Сопствени капацитети	плати на вработените 2.500.000,00 МКД
Вкупно активности во I година: 6						4.000,00
Вкупно активности во II година: 6						4.000,00
Вкупно активности во III година: 6						4.000,00
Вкупно за програма : 18					**12.000.00**	

А: ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА 3

Образложение: ПРОГРАМАТА РАЗВИВАЊЕ ЕФЕКТИВНА ВНАТРЕШНА ТРГОВСКА ПОЛИТИКА произлегува од:

Стратешкиот приоритет на Владата на РСМ содржани во Одлуката за стратешки приоритети за период 2024-2028 година:

-економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого,

- интеграција на Република Северна Македонија во Европската Унија,

Приоритетна цел: зголемување на конкурентноста на економијата, развивање на ефективна трговска политика, намалување на сивата економија и поттикнување на приватна иницијатива и инвестиции; создавање поволна деловна клима со политики на соработка со бизнис-секторот,недискриминација, зголемена ефикасност и транспарентност на институциите и целосно почитување на правната држава и квалитетна подготовка на националната верзија на правото на Европската Унија преку унапредување на процедурите, стандардите и методологиите во насока на обезбедување квалитетен и поеднообразен пристап во сите понатамошни фази на креирање на националната

верзија на правото на Европската Унија.	
НПАА:	
Цел на Програмата: Креирање ефективна внатрешна трговска политика	
Показатели за успех на Програмата: Намалена стапка на инфлација на храна и безалкохолни пијалоци, стабилност на цените на храната на пазарот и поволни услови за вршење на трговија	
Програмата е: (забележете го видот на Програмата) **Хоризонтална**	
Потпрограми (компоненти) од Програмата:	
Потпрограма1: **Внатрешна трговска политика**	**Показател за успешност:** -стабилни цени на пазарот на храна и безалкохолни пијалоци -намалена стапка на инфлација на храна и безалкохолни пијалоци -одржување на вредноста на потрошувачка кошница за едно четворочлено семејство во согласност со растот на просечната плата -одржување фер трговски практики во синџирот на снабдување на земјоделски и прехранбени производи - подобрено правно и институционално опкружување за работење и за вложување во земјата
Потпрограма 2: **Спроведување на трговскиот режим**	**Показател за успешност:** -Бројот на издадени решенија за регистрирање на производители, извозници и увозници на производи од тутун и сродни производи и решенија за регистрирање на марки на тутунски производи во однос на поднесените барања -Бројот на издадени лиценци за продажба на алкохолни пијалоци во однос на поднесените барања -мислења за исполнување на условите за извоз на стоки и технологии со двојна употреба

Б: План за спроведување на програмата						
Потпрограма 1: Внатрешна трговска политика						
Активност	**Одговорни**	**Консултирани**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**	
			Почеток (месец/година)	**Крај (месец/година)**	**Човечки**	**Финансиски (МКД)**

					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1.Донесување законски и подзаконски акти во областа на внатрешната трговска политика	Трговска политика	МФ, СЗ, КЗК, ДПИ, ДИТ	1/2026	12/2028	Преведувачки услуги нови вработувања 2 Раководител на одделение и советник			**60.000** **1.450.000**	**60.000** **1.530.000**	**60.000** **1,.600.000**
2. Пресметување и објавување на просечната потрошувачка кошница за секој одделен месец во годината	Трговска политика	МФ, ЦУ, МЗШВ, ДЗС, ДПИ и КЗК	1/2026	12/2028	1 ново вработен помлад соработник			**1.450.000** **1.500.000**	**1.530.000** **1.575.000**	**1.600.000** **1.650.000**
Вкупно активности во I година: 2					5 нови вработувања			**4.460.000**		
Вкупно активности во II година: 2								4.695.000		
Вкупно активности во III година:2								4.910.000		
Вкупно за потпрограма 1: 6								**13.380,00**		

Потпрограма 2: Спроведување на трговскиот режим						
Активност	**Одговорни**	**Консултирани**	**Временска рамка**		**Потребни ресурси**	
			Почеток	**Крај**	**Човечки**	**Финансиски (МКД)**

			(месец/година)	(месец/година)						
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1.Издавање лиценци за продажба на алкохолни пијалоци	Одделение за трговска политика	Согласно Законот за трговија	1/2026	12/2028	Постојни вработени			**20.000**	**40.000**	**20.000**
2. Водење регистер на лиценци за продажба на алкохолни пијалоци	Одделение за трговска политика	Согласно Законот за трговија	1/2026	12/2028	Постојни вработени			**0**	**0**	**0**
3.Издавање решенија на производители, извозници и увозници на производи од тутун исродни производи	Одделение за трговска политика	Согласно Законот за тутун , производи од тутун и сроднипроизводи	1/2026	12/2028	Постојни вработени			**0**	**0**	**0**
4 Водење регистер на производители, извозници и увозници на производи од тутун и сродни производи	Одделение за трговска политика	Согласно Законот за тутун , производи од тутун и сроднипроизводи	1/2026	12/2028	Постојни вработени			**0**	**0**	**0**
5. Издавање решенија на марки на производи од тутун и сродни производи	Одделение за трговска политика	Согласно Законот за тутун , производи од тутун и сродни производи	1/2026	12/2028	Постојни вработени			**0**	**0**	**0**
6. Водење регистер на марки на производи	Одделение за трговска	Согласно Законот за	1/2026	12/2028	Постојни вработени			**0**	**0**	**0**

од тутун и сродни производи	политика	тутун , производи од тутун и сродни производи						
7. Издавање на мислења по барањата за издавање на дозвола за извоз на стоки и технологии со двојна употреба	Одделение за трговска политика	Согласно Законот за контрола на извоз на стоки и технологии со двојназ употреба	1/2026	12/2028	Постојни вработени	**50.000**	**50.000**	**50.000**
Вкупно активности во I година: 7							**70.000**	
Вкупно активности во II година: 7							**90.000**	
Вкупно активности во III година:7							**70.000**	
Вкупно за потпрограма 2: 21							**230.000**	

А: ОПРАВДАНОСТ И ДИЗАЈН НА ПРОГРАМАТА 4
Образложение на Програмата: ПАЗАР НА ТРУДОТ произлегува од стратешките приоритети од Одлука за изменување на Одлуката за утврдување на Стратешките приоритети на Владата на Република Северна Македонија за 2024 – 2028 година: -економско заживување на земјата, унапредување на енергетската транзиција, поттикнување силен циклус на економски раст, стабилни јавни финансии, подобрување на севкупната транспортна инфраструктура, зголемување на животниот стандард, подобар и поквалитетен живот за секого; Како и приоритетните цели од оваа одлука: -поддршка и развој на одржливи и конкурентни микро, мали и средни компании, унапредување на занаетчиството, целосно искористување на претприемничкиот дух и знаење на домашните човечки ресурси; -креирање на политики за развој на вештини кои ќе бидат компетитивни на пазарот на трудот; -намалување на сивата економија и поттикнување на приватна иницијатива и инвестиции.
1. НПАА: Поглавје 3.02 Слободно движење на работници;

- Потпоглавје: 3.02.1 – Пристап до пазарот на трудот (општи принципи) - Потпоглавје: 3.02.2 – ЕУРЕС Поглавје 3.19 Социјална политика и вработување - Потпоглавје 3.19.1 – Трудово право - Потпоглавје 3.19.2 – Здравје и безбедност при работа - Потпоглавје 3.19.3 – Социјален дијалог - Потпоглавје 3.19.4 – Политики за вработување и Европскиот социјален фонд
Стратешките приоритети и цели на органот на државната управа: Поттикнување на вработувањето преку создавање на пристојни работни места, креирање на политики согласно европските практики и развој на социјален дијалог и заштита на работничките права. Цели на органот на државната управа: • Зголемување на стапката на вработеност и намалување на невработеноста; • Подобрување на правата на работниците преку усогласено трудово законодавство согласно ЕУ директивите и конвенциите на МОТ • Активација на ранливи групи на пазарот на трудот; • Намалување на неформалната економија; • Унапредување на систем за безбедност и здравје при работа и заштита на правата на работниците, како и зголемување на капацитетите за нивна имплементација
Цел на Програмата: Подобрување на состојбите на пазарот на трудот, унапредување на трудовата регулатива, работничките права и поттикнување на вработувањето
Показатели за успех на Програмата: • Унапредена легислативна рамка, преку изготвување и имплементација на стратешки и оперативни документи, креирање на политики и легислатива за подобрување и модернизација на регулацијата на работните односи и пазарот на труд; • Позитивни промени во најзначајните статистички индикатори на пазарот на труд;
Програмата е: (забележете го видот на Програмата) **Хоризонтална**
Потпрограми (компоненти) од Програмата:4

Потпрограма1: **ПОЛИТИКИ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ**	**Показател за успешност:** -Зголемена стапка на вработеност (20-64) 2023: 61.7% 2025: 63.3% 2026: 64.9% 2027: 66.9% - Намалена стапка на невработеност (20-64) 2023: 12.9% 2025: 12.1% 2026: 11.3% 2027: 10.3% - Зголемена стапка на вработеност на жени (20-64) 2023: 52.7% 2025: 53.1% 2026: 54.1% 2027: 55 % - Зголемена стапка на вработеност на млади (15-29) 2023: 33.6% 2025: 40.2% 2026: 43.2% 2027: 46.2%)

	- Намалена стапка на невработеност на млади* (15-29) 2023: 24.9% 2025: 24.0% 2026: 23.0% 2027: 22.0%) - Намалена стапка на NEET's (15-29) 2023: 24.1% 2025: 22.6% 2026: 21.6% 2027: 20.6%) - Намалена стапка на долгорочна невработеност 2023: 9.7% 2025: 9.3% 2026: 8.8% 2027: 8.2%) * Стапка на млади лица кои не се вработени, ниту се вклучени во образование или обука – Извор на податоците: ДЗС
Потпрограма 2: ТРУДОВО ПРАВО	**Показател за успешност:** Подобрена законска рамка во делот на трудово право и односите на пазарот на трудот, преку носење на нови или измена на постоечките законски и подзаконски акти (Закон за работни односи, Закон за вработување и осигурување во случај на невработеност, Закон за безбедност и здравје при работа, Закон за социјално претприемништво и др.); Унапредување на законската рамка и практики во делот на намалувањето и спречувањето на појавата на неформална работа (Воспоставен систем за поддршка и вклучување на социјално исклучени и ранливи групи на пазарот на трудот, преку воспоставување на стратешки пристап, правна, финансиска и институционална рамка за развој на социјалното претприемништво)

Потпрограма 1: ПОЛИТИКИ ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

Активност	Одговорни	Консултирани	Временска рамка		Потребни ресурси					
			Почеток (месец/година)	Крај (месец/година)	Човечки			Финансиски (МКД)		
					I год.	II год.	III год	I год.	II год.	III год
1.Подготвување на периодични Извештаи за реализација на Националната стратегија за вработување 2021-2027 година, и АП 2025-2027.	МЕТ	МФ, ДИТ, АВРСМ, МОН, социјални партнери-членови на ЕСС и др.	1/2025	12/2027	(4)	(4)	(4)	//	//	//

•Прв Извештај 2021-2023 и •Втор извештај 2025-2027										
2.Подготовка на годишни Оперативни планови за активни програми и мерки за вработување и услуги на пазарот на трудот, за: 2025, 2026, 2027 и 2028 година (со опфат по околу 14,000 лица на годишно ниво со АПМВ)	МЕТ	АВРСМ, МОН, ЦОВ, ЦССО, АППРМ, социјални партнери-членови на ЕСС, и др.	11/2025 11/2026 11/2027	2/2026 2/2027 2/2028	4	4	4	Планиран Буџет од околу 2.100.000 ден. На годишно ниво (Буџет од МЕТ 49.000.000) .	+10%	+10%
3. Подготовка на нови описи на занимања за моделот на Преглед на занимања (Occupational outlook) и надградување/ ажурирање на web-платформата со нови податоци и информации за занимањата, согласно Работниот план за преглед на занимања 2022-2026	МЕТ	МОТ, АВРСМ, ДИТ, ЦСОО, ЦОВ, ДЗС, Центар за јавно здравје, социјални партнери и др.	01/2026 01/2027	04/2026 04/2027	1	1	1	62,000 ден - на годишно ниво и поддршка од МОТ (од МЕТ за фотографии 62.000)	62.000 ден	62.000 ден

година.								
4. Подготовка на редовни годишни извештаи за имплементацијата на Работниот план за Прегледот на занимања.	МЕТ	МОТ, АВРСМ, ДИТ, ЦРСО, ЦОВ, ДЗС, Центар за јавно здравје, социјални партнери.	01/2026 01/2027	04/2026 04/2027	1 1 1	//	//	//
5. Подготовка на Работен план за преглед на занимања за 2027- 2031	МЕТ	МОТ, АВРСМ, ДИТ, ЦРСО, ЦОВ, ДЗС, Центар за јавно здравје, социјални партнери	06/2026	12/2026	1 // //	//	//	//
Вкупно активности во I година: 5						51.162.000		
Вкупно активности во II година: 5						51.162.000		
Вкупно активности во III година: 5						51.162.000		
Вкупно за потпрограма 1: 15						**153.486,000**		

3. Влијанија врз човечките ресурси

Програма	Резиме на потреба од нови вработувања	Резиме на потреба од прераспределба на вработените	Резиме на потребите од обука
Потпрограма 1: Поддршка и развој на	Одделение за претприемништво и конкурентност на МСП:	Унапредувања во: - Помошник	Обуки поврзани со развој на индивидуалните вештини на вработените (управување со ризици, стратешко

мали и средни претпријатија	2- Советници 1- Виш соработник Одделение за занаетчиство: 1-Помлад соработник во Одделение за занаетчиство	раководител на сектор Раководител на одделение	планирање, менаџирање со време, познавање странски јазици и др.) Обуки за креирање на политики, развивање на програми, мерки и активности, инструменти за поддршка, обуки за усвојување на политики на ЕУ, пишување на концепт ноти, проекти и сл.
Потпрограма 4	Секторот за спроведување постапка за склучување договори за доделување на финансиска поддршка на инвестиции - за екипирање потребни се дополнителни 8 нововработени Сектор за постапка за исплата по склучени договори за доделување на финансиска поддршка на инвестициите - за екипирање потребни се дополнителни 11 нововработени		
Потпрограма 1: Развој и подобрување на конкурентноста на македонската индустрија и инвестициска политика и општествена одговорност	1 Раководител на одделение 1 советник	**Унапредувања во: Помошник раководител на сектор Раководител на одделение советник**	Обуки поврзани со развој на индивидуалните вештини на вработените (управување со ризици, стратешко планирање, менаџирање со време, познавање странски јазици и др.)
Програма2- Креирање на единствен внатрешен пазар	/	/	/
Развивање ефективна внатрешна трговска политика	/	/	/
Потпрограма 1	Одделение за услуги	/	Обуки за усогласување со законодавството

Внатрешна трговска политика	1 советник Одделение за внатрешна трговија 1 советник и 1 соработник Одделение за трговски друштва 1 советник		на ЕУ во Поглавје 3.03 Право на основање и слобода на давање услуги и Поглавје 3.06. Право на трговските друштва Обуки за имплементација на Законот за управување со државни компании, Стратегијата за управување со државни компнаии и Кодексот за корпоративно управување со државни компании, кои се планира да бидат донесени крајот на 2025 год и 2026 год. согласно Планот за раст на ЕУ за земјите од Западен Балкан.
Потпрограма 2: Спроведување на внатрешниот трговски режим	Одделение за внатрешна трговија 1 советник и 1 соработник		Обуки поврзани со развој на индивидуалните вештини на вработените (управување со ризици, стратешко планирање, менаџирање со време, познавање странски јазици и др.)

1. Принципи на правична застапеност		
Очекувано влијание во I година	**Очекувано влијание во II година**	**Очекувано влијание во III година**
Министерството за економија и труд како во претходните така и во наредните 2025, 2026 и 2027 година ќе го почитува начелото на правична застапеност согласно Закон.		

2. Принцип на еднакви можности на жените и мажите		
Очекувано влијание во 2026 година	**Очекувано влијание во 2027 година**	**Очекувано влијание во 2028 година**
Вклучување односно интегрирање на родовата компонента во стратешките планови, стратегии, секторските програми , политики и буџети како и почитување на принципот на еднакви можности на жени и мажи. - Годишен извештај за превземените активности и постигнатиот напредок за воспоставување на еднакви можности на жените и мажите.	Во 2027 година Министерството за економија и труд ќе продолжи со почитување на принципот на еднакви можности на жените и мажите согласно Законот за еднакви можности на жените и мажите, Заклучоци од Влада, упатствата и други законски акти, како и креирање на нови мерки за поддршка на женско претприемништво во годишната програма.	Во 2028 година Министерството за економија и труд ќе продолжи со почитување на принципот на еднакви можности на жените и мажите согласно Законот за еднакви можности на жените и мажите, Заклучоци од Влада, упатствата и други законски акти.

-При реализација на мерки за субвенционирање на компании преку секторските програми во рамки на МЕТ се очекува, примена на стимулативни критериуми за компании управувани од жени при креирањето на јавните повици со цел поголем број на апликации и на субвенционирани претпријатија во сопственост и управувани од жени. Во однос на родовата перспектива во енергетиката, Владата го усвои Националниот план за енергија и клима како Стратешки оперативен документ во мај 2022 година, со кој ќе се следат мерките и активности кои ја вклучуваат родовата перспектива. Секторот за туризам и угостителство ќе продолжи со воведување мерка за Финансиска поддршка за женско претприемништво во туризмот.		

1. Развивање на заедничките функции		
Очекувано влијание во I година	**Очекувано влијание во II година**	**Очекувано влијание во III година**
Развивање политики: Во рамките на Министетвото за економија и труд нема организациона единица Сектор или Одделение за креирање на политиките и програмите, секој сектор во рамките на своите надлежности ги креира своите програми и политики.		
Стратешко планирање: Одделението за стратешко планирање е надлежна за координација на процесот на стратешко планирање на ниво на Министерство за економијаи труд. Секторот за финасниски прашања е надлежен за процесот на подготовка на буџетот согласно известувањето од Министертвото за финансии. Целта на Министерството за економија и труд е преку реализација на средствата од буџетот да придонесе во развојот на прогресивни идеи од својот домен и зајакнување на функционална пазарна економија која се темели на знаење, иновации и одржлив развој.		

Како дел од извршувањето на заедничките функции во Министерството за економија и труд е работата на Секторот за финансиски прашања, во чија надлежност е подготовката на Буџетот на Министерството за економија и труд (составен од предложените и усогласени потребни буџетски средства од секторите во Министерсвото за економија и единките од втора линија).
Во рамки на Секторот за финасиски прашања, Одделението за буџетска координација, врши координативни активности со сите организациони единици, во процесот на подготовка на буџетските барања, според насоките добиени од Министерството за финансии дадени во Буџетскиот циркулар и согласно планираните програми и активности, предвидени во Стратешкиот план на Министерството за економија.
Секторот за финансиски прашања се стреми кон реализирање на целосно интегриран процес меѓу стратешкото планирање и буџетскиот процес, подобрување на буџетскиот процес (планирање, извршување, мониторинг и евалуација) и елаборирање на проактивното учество при подготовката на буџетот, кој ќе биде транспарентен и заснован на приоритети.

2026	2027	2028
Учество во подготвувањето на Стратешкиот план на Министерството за економија и труд 2024-2026 во делот на креирањето на стратешките програми и плановите за спроведување при утврдувањетона потребните финансиски ресурси; Учество во подготвувањето на Годишниот план за работа на Министерството за економија и труд за 2025 Координација и подготовка на Буџетот на Министерството за економија и труд за 2025 година во рамки на организационите единици во институцијата; Координација, проследување и публикување на предлог буџетската пресметка за 2024 година до Министерството за финансии, односно Секторот за буџет и фондови.	Учество во подготвувањето на Стратешкиот план на Министерството за економија и труд 2025-2027 во делот на креирањето на стратешките програми и плановите за спроведување при утврдувањетонапотребните финансиски ресурси; Учество во подготвувањето на Годишниотплан за работа наМинистерството за економија и труд за 2026 Координација и подготовка на Буџетот на Министерството за економија и труд за 2026 година во рамки на организационите единици во институцијата; Координација, проследување и публикување на предлог буџетската пресметка за 2025 година до Министерството за финансии, односно Секторот за буџет и фондови	Учество во подготвувањето на Стратешкиот план на Министерството за економија и труд 2026-2028 во делот на креирањето на стратешките програми и плановите за спроведување при утврдувањето на потребните финансиски ресурси; Учество во подготвувањето на Годишниот план за работа на Министерството за економија и труд за 2027. Координација и подготовка на Буџетот на Министерството за економија и труд за 2025 година во рамки на организационите единици во институцијата; Координација, проследување и публикување на предлог буџетската пресметка за 2026 година до Министерството за финансии, односно Секторот за буџет и фондови

Извршување на Буџетот и управување со средства:
Секторот за финансиски прашања, со одделенијата во состав (соодветно) е надлежен за извршувањето на буџетот согласно со законските прописи за управување со средствата одобрени во Буџетот на Министерството за економија и труд (по усвојувањето на Буџетот на Република Северна Македонија во Собранието) спроведување на постапките за доделување на договорите за јавни набавки со примена на Законот за

јавните набавки и сите подзаконски акти кои произлегуваат од него, со цел за обезбедување рационалност, ефикасност и транспарентност во спроведувањето на јавните набавки Надлежностите на секторот при извршување на буџетот и управувањето со средствата се однесуваат пред се на: - подготовка и проследување до Министерството за финансии, на годишниот, кварталните и месечните планови за извршување (реализација) на буџетот, планирање, подготвување и спроведување пренамени на средства во буџетот на Министерството за економија и труд и единките од втора линија и соодветна корекција на поднесените квартални и месечни извештаи, подготвување предлог-буџетска пресметка при ребаланс на буџетот,) контрола на доставената документација, која произлегува од преземените финансиски обврски на сите корисници на буџетот, спроведување на ex-ante и ex-post контрола, - формална и суштинска контрола на влезната документација, соодветно координација со учесниците во настанувањето на финансиската обврска со цел потврдување на истата од нивна страна пред одобрување од страна на одговорното лице - контрола и усогласување на реализираните средства на трезорската сметка, со поднесените барања за исплата и целосно комплетирање на сметководствената документација и проследување на истата до СОЗР (сметководство) на натамошно постапување; - пријавување, следење и реализацијата на обврските, преку системската апликација на Министерството за финансии е-обврски, поднесување редовни месечни извештаи за преземените обврски; - подготвување соодветни месечни и годишни извештаи за извршувањето на буџетот и други работи од надлежност на финансиското работење; -спроведување на јавните набавки во рамки на одобрените средства во буџетот на Министерството за економија, притоа почитувајќи ги основните принципи, односно конкуренција меѓу економските оператори, еднаков третман и недискриминација на економските оператори, транспарентност и интегритет во процесот на доделување на договори за јавни набавки и рационално и ефикасно искористување на средствата во постапките за доделување на договори за јавни набавки, а со тоа придонедува за воспоставување на систем на јавни набавки во Република Северна Македонија, кој ќе овозможи почитување на правата и обврските од страна на сите учесници во постапките за доделување на договори за јавна набавка, како и ефикасна контрола на спроведените постапки.		
2026	**2027**	**2028**
Подготвување Годишен финансиски извештај согласно член 47 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, со извештај за самооценување на одделните процеси на системот за финансиско управување и контрола; Координација со Одделението за јавни набавки во чија надлежност е подоготовката на Планот за јавни набавки согласно Законот за јавни набавки, а во функција на усогласување на планираните набавки со	Подготвување Годишен финансиски извештај согласно член 47 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, со извештај за самооценување на одделните процеси на системот за финансиско управување и контрола; Координација со Одделениетот за јавни набавки во чија надлежност е подоготовката на Планот за јавни набавки согласно Законот за јавни набавки, а во функција на усогласување на планираните	Подготвување Годишен финансиски извештај согласно член 47 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, со извештај за самооценување на одделните процеси на системот за финансиско управување и контрола; Координација со Одделениетот за јавни набавки во чија надлежност е подоготовката на Планот за јавни набавки согласно Законот за јавни набавки, а во функција на усогласување на планираните набавки со одобрениот буџет и реализација на буџетот за 2027 година;

одобрениот буџет и реализација на буџетот за 2025 година; Подготвување соодветни интерни акти за активности и процеси во надлежност на Секторот за финансиски прашања; Учество на дел од вработените во соодветни обуки од областа на материјално - финансиското и буџетското работење и јавите набавки.	набавки со одобрениот буџет и реализација на буџетот за 2026 година; Подготвување интерни акти /правилници /упатства/оперативни инструкции/ за процесите од надлежност на Секторот за финансиски прашања кои претходно не се опфатени или за кои постои потреба од ревидирање; Кадрово екипирање на Секторот за финансиски прашања со соодветен стручен и компетентен кадар за самостојно водење на дел од финансиските процеси и активности и спроведувањето на јавните набавки; Учество на дел од вработените во соодветниобуки од областа на материјално-финансиското и буџетското работење и јавите набавки.	Подготвување интерни акти /правилници /упатства/оперативни инструкции/ за процесите од надлежност на Секторот за финансиски прашања кои претходно не се опфатени или за кои постои потреба од ревидирање; Кадрово екипирање на Секторот за финансиски прашања со соодветен стручен и компетентен кадар за самостојно водење на дел од финансиските процеси и активности и спроведувањето на јавните набавки; Учество на дел од вработените во соодветниобуки од областа на материјално-финансиското и буџетското работење и јавите набавки.

Управување со човечки ресурси:

Во 2026 ,2027, 2028, година ќе се зајакнат капацитетите на Секторите во министерството за економија, особено во Секторите кои што се носители на Поглавјата за преговори со Европската Унија.,

Според Правилникот за внатрешна организација и работа на Министерството за економија, бр.04-1343/1 од 12.03.2021 година и Правилникот за систематизација на работните места во Министерството за економија, бр. 04-1343/2 од 12.03.2021 година, ќе се согледа можноста да се изврши пополнување на систематизираните а непополнети работни места.

Во 2025 и 2026, 2027година, ќе се подготват среднорочни и долгорочни планови и програми за потребите од нови вработувања, унапредувања, прилив и одлив на персонал, флуктуација со потребни прераспоредувања, како и реализација на годишните планови за нови вработувања за горенаведениот период,

Подготовка и оспособување на персоналот за учество во годишното оценување,

Оценка на потребните знаења на работникот и посебно потребните знаења за работно место,

Ажурирање на информациски систем за персонална евиденција.

Во 2025 и 2026, 2027 година, Секторот за управување со човечки ресурси ќе работи на континуитет на одржливост на воспоставените системи од предходните години во насока на имплементирање на Стратегијата за човечки ресурси и развој во кариерата, со прифаќање на стандардите на ЕУ, кои стандарди создаваат прецизен и правичен пристап во управување со персоналот со кој располага МЕ кој е предуслов за ефикасноста на организацијата во целина, кој исто така создава можност секој поединец максимално да се докаже во својата работа, да се развива во својата кариера, како и да ги задоволи своите елементарни психолошки потреби за самоостварување.

Континуирани активности по интерен оглас за распоредување на раководен и друг персонал,

Реализација на активностите согласно описот на задачите на работните места во секторите.

Управување со информациски технологии:

Секторот за информатика и комуникациски технологии при Минситерство за економија функсионира со (2) две одделение и тоа: Одделение за информационен систем и техничка поддршка и Одделение за техничка поддршка.

Секторот за информатика и комуникациски технологии освен како сервис за потребите на вработени при Министерство за економија истовремено учествува во Владиините проекти кои се реализираат меѓу нив и во ДМС документ менаџмент систем за електронско архивско работење, интероперабилност и други. Истотака во текот на секоја година Секторот прави План за јавни набавки и ги реализира јавни набавки, бидејќи се многу битно за навременено, професионално и безбедно реализирање на седкојдневните активности на вработените.

Објавување на материали на веб страната на Министерство за економија и други активнсоти. Се прави редовно Backup на постоечките софтвери кои се користат. И други битни активности кои се потребни за безбедно функсионирање на информатичката опрема и софтвери.

2026	2027	2028
Учество во владините проекти Реализирање на годишните јавни набавки предвидени според Планот за јавни набавки.	Учество во владините проекти Реализирање на годишните јавни набавки предвидени според Планот за јавни	Учество во владините проекти Реализирање на годишните јавни набавки предвидени според Планот за јавни набавки.

Објавување на материали на веб страната на Министерство за економија. Одржување на систем салата и софтверите кои се користат. Надградба на мрежната инфраструктура . Backup на постоечките софтвери кои се користат.	набавки. Објавување на материали на веб страната на Министерство за економија. Одржување на систем салата и софтверите кои се користат. Надградба на мрежната инфраструктура. Backup на постоечките софтвери кои се користат.	Објавување на материали на веб страната на Министерство за економија. Одржување на систем салата и софтверите кои се користат.. Backup на постоечките софтвери кои се користат.
Внатрешна ревизија: Внатрешна ревизија е независна активност на давање објективно уверување и совет, воспоставена со цел да придонесе за зголемување на вредноста и подобрување на работењето на субјектот. Таа помага субјектот да ги исполни своите цели, применувајќи систематски, дисциплиниран пристап за процена и подобрување на ефективноста во процесите на управување со ризикот, контролата и управувањето.		
2026	**2027**	**2028**
Спроведување на Годишниот план за извршување внатрешна ревизија за 2025 година: прелиминарно истражување, подготовка на поединечни Планови и Програми за предвидените ревизии во планот (вклучително и за ревизиите на проекти реализирани со ЕУ фондови) и за ad-hoc ревизорските ангажмани, изготвување на нацрт предходни и конечни Извештаи за секоја ревизија, усвојување на Акциски план за реализирање на препораките утврдени во конечните извештаи. Спроведување на Мониторинг, односно Следење на резултатите на спроведување на препораките од ревизорските извештаи. Подготовка на Годишен извештај за извршени внатрешни ревизии во предходната календарска година, односно во 2024 година. Подготовка на Ревизорски универзум врз основа на нова процена на ризиците или ревидирање на постоечките ризици во регистарот на ризици на Министерството.	Спроведување на Годишниот план за извршување внатрешна ревизија за 2026 година: прелиминарно истражување, подготовка на поединечни Планови и Програми за предвидените ревизии во планот (вклучително и за ревизиите на проекти реализирани со ЕУ фондови) и за ad-hoc ревизорските ангажмани, изготвување на нацрт предходни и конечни Извештаи за секоја ревизија, усвојување на Акциски план за реализирање на препораките утврдени во конечните извештаи. Спроведување на Мониторинг, односно Следење на резултатите на спроведување на препораките од ревизорските извештаи. Подготовка на Годишен извештај за извршени внатрешни ревизии во предходната календарска година, односно во 2025 година. Подготовка на Ревизорски универзум врз	Спроведување на Годишниот план за извршување внатрешна ревизија за 2027 година: прелиминарно истражување, подготовка на поединечни Планови и Програми за предвидените ревизии во планот (вклучително и за ревизиите на проекти реализирани со ЕУ фондови) и за ad-hoc ревизорските ангажмани, изготвување на нацрт предходни и конечни Извештаи за секоја ревизија, усвојување на Акциски план за реализирање на препораките утврдени во конечните извештаи. Спроведување на Мониторинг, односно Следење на резултатите на спроведување на препораките од ревизорските извештаи. Подготовка на Годишен извештај за извршени внатрешни ревизии во предходната календарска година, односно во 2026 година Подготовка на Ревизорски универзум врз основа на нова процена на ризиците или ревидирање на постоечките ризици во регистарот на ризици на Министерството. Подготовка на Стратешки план за извршување на

Подготовка на Стратешки план за извршување на внатрешна ревизија за 2025-2027 година. Подготовка на Годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2024 година. Подготовка на Измена на годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2025 година. Следење на референтната регулатива, Стандардите и методологијата во областа, за развој и отчетност во јавните финансии. Учество во работата на Ревизорскиот комитет во Министерството за финансии како член на Комитетот, придонес кон стратегиите и регулативата за внатрешна ревизјиа. Креирање и реализирање на обуки за внатрешните ревизори во јавен сектор како сертифициран обучувач. Обуки и настани за унапредување на областа јавни финансии и јавна внатрешна контрола.	основа на нова процена на ризиците или ревидирање на постоечките ризици во регистарот на ризици на Министерството. Подготовка на Стратешки план за извршување на внатрешна ревизија за 2026-2028година. Подготовка на Годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2026година. Подготовка на Измена на годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2026 година. Следење на референтната регулатива, Стандардите и методологијата во областа, за развој и отчетност во јавните финансии. Учество во работата на Ревизорскиот комитет во Министерството за финансии како член на Комитетот, придонес кон стратегиите и регулативата за внатрешна ревизјиа. Креирање и реализирање на обуки за внатрешните ревизори во јавен сектор како сертифициран обучувач. Обуки и настани за унапредување на областа јавни финансии и јавна внатрешна контрола.	внатрешна ревизија за 2027-2029 година. Подготовка на Годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2027 година. Подготовка на Измена на годишен план за извршување на внатрешна ревизија за 2027 година. Следење на референтната регулатива, Стандардите и методологијата во областа, за развој и отчетност во јавните финансии. Учество во работата на Ревизорскиот комитет во Министерството за финансии како член на Комитетот, придонес кон стратегиите и регулативата за внатрешна ревизјиа. Креирање и реализирање на обуки за внатрешните ревизори во јавен сектор како сертифициран обучувач. Обуки и настани за унапредување на областа јавни финансии и јавна внатрешна контрола.
Интеграција во ЕУ: Секторт за европска интеграција ги подготовува клучните документи поврзани со процесот на интеграција на Република Северна Македонија во ЕУ, во рамки на надлежностите на Министерството, ги координира мерките, задачите и активностите за сите прашања кои се однесуваат на интеграцијата на Република Северна Македонија во работата и работните тела на Владата за прашањањ од процесот на европската интеграција, координација на странска помош и следење на реализацијата на истата,ИПА-фондовите, го координира програмирањето и ревизијата на НПАА, обезбедување на стручна поддршка и координација на секторите во Министертството, изготвува информации, материјали, анализи, извештаи и други писмени акти.		
2026	**2027**	**2028**

Со потпишување на Меѓународниот договор помеѓу Европската Унија и Република Северна Македонија за учеството на РСМ во програмата на Унијата, Програма за единствен пазар 2021-2027, РСМ има преземено да исплати годишна финансиска контрибуција, влезен билет за учество во Програмата. Оттука, планираните средства во рамки на Подпрограмата Помош при транзиција и институционална надградба (МА) се однесуваат на исполнување на обрската за исплата годишен финансиски придонес - влезен билет за учество во Програмата за единствен пазар. Регулирањето на обврската по однос на финансискиот придонес во износ од 50% од вкупната сума на влезниот билет се олеснува со средства од ИПА. ИПА средствата се доделуваат по пат на рефундирање на веќе платен влезен билет, заради што е од особена важност целиот износ на влезниот билет за секоја последователна година да биде навремено обезбеден во буџетот на институцијата која ја координира програмата. Оттука во рамки на Предлог буџетот за 2026 година се побарани се 4.000.000 МКД на буџетска сметка 637 и 3.200.000 МКД на донаторска сметка 785(средствата во донаторската сметка се обезбедни од претходно рефундирање на средства по основ на исплатен влезен билет).	Со потпишување на Меѓународниот договор помеѓу Европската Унија и Република Северна Македонија за учеството на РСМ во програмата на Унијата, Програма за единствен пазар 2021-2027,РСМ има преземено да исплати годишна финансиска контрибуција, влезен билет за учество во Програмата. Оттука, планираните средства во рамки на Подпрограмата Помош при транзиција и институционална надградба (МА) се однесуваат на исполнување на обрската за исплата годишен финансиски придонес - влезен билет за учество во Програмата за единствен пазар. Регулирањето на обврската по однос на финансискиот придонес во износ од 50% од вкупната сума на влезниот билет се олеснува со средства од ИПА. ИПА средствата се доделуваат по пат на рефундирање на веќе платен влезен билет, заради што е од особена важност целиот износ на влезниот билет за секоја последователна година да биде навремено обезбеден во буџетот на институцијата која ја координира програмата. Оттука во рамки на Предлог буџетот за 2027 година се побарани се 4.000.000 МКД на буџетска сметка 637 и 3.200.000 МКД на донаторска сметка 785(средствата во донаторската сметка се обезбедни од претходно рефундирање на средства по основ на исплатен влезен билет) .	Со потпишување на Меѓународниот договор помеѓу Европската Унија и Република Северна Македонија за учеството на РСМ во програмата на Унијата, Програма за единствен пазар 2021-2027, РСМ има преземено да исплати годишна финансиска контрибуција, влезен билет за учество во Програмата. Оттука, планираните средства во рамки на Подпрограмата Помош при транзиција и институционална надградба (МА) се однесуваат на исполнување на обрската за исплата годишен финансиски придонес - влезен билет за учество во Програмата за единствен пазар. Регулирањето на обврската по однос на финансискиот придонес во износ од 50% од вкупната сума на влезниот билет се олеснува со средства од ИПА. ИПА средствата се доделуваат по пат на рефундирање на веќе платен влезен билет, заради што е од особена важност целиот износ на влезниот билет за секоја последователна година да биде навремено обезбеден во буџетот на институцијата која ја координира програмата. Оттука во рамки на Предлог буџетот за 2028 година се побарани се 4.000.000 МКД на буџетска сметка 637 и 3.200.000 МКД на донаторска сметка 785. (средствата во донаторската сметка се обезбедни од претходно рефундирање на средства по основ на исплатен влезен билет) .

РИЗИЦИ НА НИВО НА СТРАТЕШКИ ПЛАН

РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВИЛЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ
При подготвување на Стратешкиот план ризик е непочитување на дадениот рок на Секторите односно ненавремено доставување на бараните податоци	средна	средно	Навремено праќање на маил за доставување на податоци Ургенција преку електорнска пошта
Ризик поради непополнета систематизација и несоодветни човечки ресурси	голема	големо	Пополнување на работни позиции согласно систематизацијата на МЕ
Недобивање информации од надлежни институции за реализација на мерки и активности	голема	големо	Зајакната соработка и комуникација со институции

РИЗИЦИ НА НИВО НА ПРОГРАМА –

РИЗИК	ВЕРОЈАТНОСТ ЗА НАСТАНУВАЊЕ НА РИЗИКОТ	ВИЛЈАНИЕ НА РИЗИКОТ ВРЗ ОСТВАРУВАЊЕ НА ЦЕЛИТЕ	МЕРКИ ЗА СПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ
(Се опишува ризикот кој бил утврден во текот на анализата)	(Се дава оценка за веројатноста ризикот да настане. Оценката се опишува со зборовите: Голема, средна, мала)	(Се дава оценка за степенот на влијание кое ризикот би го имал врз остварувањето на целите на програмата. Оценката се опишува со зборовите: Големо, средно,	(Се опишуваат мерките кои ќе бидат преземени за справување со ризикот)

распишување и спроведување на јавните повици за реализација на мерките од Програмата.			
5.Недоволно обезбедени финансиски средства	среден	средно	Обезбедување на средствата за реализација на мерките
6.Внатрешна трговска политика	Ризик поради непополнета систематизација и несоодветни човечки ресурси	големо	Пополнување на работни позиции согласно систематизацијата на МЕТ
7.Спроведување на внатрешниот трговски режим	Ризик поради непополнета систематизација и несоодветни човечки ресурси	големо	Пополнување на работни позиции согласно систематизацијата на МЕТ
Чести измени за Законот за финансиска поддршка на инвестиции	среден	големо	Да се постави јасна рамка на Законот за финансиска поддршка на инвестиции која ќе биде одржлива на подолг рок
Кратки законски рокови и тоа од денот на доставување на барање за доделување на финасиска поддршка со комплетна документација од страна на деловниот субјект до денот на изготвување Извештаи како и Нацрт-информации со прелог договори/анекси	висок	висок	Да се пополнат сите работни позиции согласно систематизација на работните места во рамки на секторот, поради обемот на работата по законот за финасиска поддршка на инвестиции.
Кратки законски рокови и тоа од денот на доставување на барање за исплата на финасиска поддршка со комплетна документација од страна на деловниот субјект до денот на изготвување Извештај за пресметка за исплата на финасиска	висок	висок	Со компетентни лица да се пополнат сите работни позиции согласно систематизација на работните места во рамки на секторот, поради обемот на работата по законот за финасиска поддршка на инвестиции.

поддршка, како и реализација на исплатата по истите			

Министер,
Ministër,
Besar Durmishi

Република Северна Македонија - Republika e Maqedonisë së Veriut * МИНИСТЕРСТВО ЗА ЕКОНОМИЈА И ТРУД - MINISTRIA E EKONOMISË DHE PUNËS * Скопје-Shkup *

Бр. 19-3498/1

02-06-2026

Изработил/Përpiloi: Помлад соработник/ Bashkëpuntor i ri Нурије Шерифи/ Nurije Sherifi
Превел/Përktheu: Раководител на одделение/udhëheqës njësije Енис Мисини / Enis Misini
Kontrollues/Kontrolloi:
Miratuar/ Aprovoi:
Согласен/Dha pëlqimin: Државен секретар/Sekretar shtetëror Јумни Адеми/ Jumni Ademi